

Varnæs Sogns Kirkeblad

OKTOBER/NOVEMBER 2023 - 37. ÅRGANG

Foto: Ann Nisser

*Alterdug ved Hanne Vedel,
Spindegården i Aabenraa (2011)
Altertæppe og knæfald fra samme kunstner i 1978.*

INDHOLD

Fra sognepræsten	2
Det sker	3
Gudstjenesteliste	3
Nyt fra menighedsrådet	4
Sommerfesten i Præstegårdshaven	5
Kirken i Landskabet Kunsten i Kirken ...	6-7
Høstgudstjeneste	7
Efterår på kirkegården	8
Gift og døbt i Varnæs Kirke	8

Skal barnet døbes? Dåb rimer på håb

Af Sognepræst Kirsten Pedersen

*”Fylt af glæde over livets under,
med et nyfødt barn i vore hænder,
kommer vi til dig, som gav os livet”.*

Sådan lyder første vers af Svein Ørnulf Elingsens efterhånden ret kendte dåbssalme. Den taler til os i et forståeligt sprog – og den taler til os i en genkendelig tone. For det er jo et vidunder, hver gang et barn bliver født. Et nyt liv er blevet til. Nu er barnet (forhåbentligt) kommet godt igennem fødslen, og man kan i første omgang ånde lettet op i taknemmelighed og glæde over, at alt er gået godt. Men snart skal det blive klart for de nybagte forældre, at det også er forbundet med stor usikkerhed og sårbarhed at stå med sådan et lille menneskebarn i armene. Hvad kan der ikke alt ske. Man er sat uden for kontrol af mange ting, og er henvist til at tro på, at det hele nok skal gå.

Der skal tages stilling til mange ting, når man bliver forældre. Et af spørgsmålene kunne være, om barnet skal døbes. Det er ikke sikkert, at forældrene automatisk er enige om det. For nogen er det en selvfølge, mens det for andre er et spørgsmål til diskussion. Nogen vil mene, at barnet selv skal have lov

til at bestemme, når det bliver stort nok hertil. Andre vil sige, at det er noget, vi som forældre er nødt til at tage stilling til for barnet, som så mange andre beslutninger, man træffer på sine børns vegne. Jeg mener, at det er en beslutning vi som forældre trygt kan tage for vores børn. Ja, det er en gave, vi kan give vores barn med sig i livet. Det at høre til og være en del af et større fællesskab, kan være en tryghed og et værn i en ellers usikker verden.

Således lyder det da også i andet vers:
*”Fylt af bæven foran ukendt fremtid
lægger vi vort barn i dine hænder.
Det, som sker i dåben, gør os trygge”.*

Dåben er ikke en forsikring mod alt det, der kan gå galt i et liv. Men når vi døber vores børn, får de livsfællesskab med Kristus, der døde og opstod for vores skyld. Det livsfællesskab betyder, at vi med dåben får et tilhørsforhold til Gud og et sted, vi kan vende os mod i medgang og modgang – ja, i glæde såvel som i sorg. Måske tænker nogen, at de ikke kan overkomme en stor fest, når de lige har fået barn. Men det er heller ikke nødvendigt. Det er ikke menuen eller antallet af dåbsgæster det kommer an på. I kirken kan vi komme, præcis som vi er. Og at tage i kirke sammen og få sit barn døbt vil altid være en uforglemmelig oplevelse – uanset hvor mange gæster man har med og hvad menuen måtte stå på.

Vil man gerne have sit barn døbt, aftaler man en samtale med præsten.

Er man i tvivl om, hvorvidt barnet skal døbes, stiller jeg også meget gerne op til en afklarende samtale – uden at man herved har forpligtet sig til at lade sit barn døbe. Det kan man så tage stilling til bagefter. Dette gælder også for unge og voksne, som ikke er barnedøbte.

Det sker...

Alle Helgen

Den 5. november fejrer vi Allehelgen i kirken med en gudstjeneste, hvor der er særligt fokus på at mindes dem, der er døde siden sidste Alle Helgen. Deres navne vil blive læst op, og vi tænder lys for hver enkelt. Efter gudstjenesten afholder Historisk Forening kransenedlæggelse ved mindestenen for de faldne fra 1. verdenskrig. I år holdes mindetalen af Marius Sohl Frellesen.

Lørdagsdåb

Den 18. november er der mulighed for lørdagsdåb kl. 10 i Varnæs kirke. Både børn, unge og voksne kan blive døbt denne dag, hvor vi holder en forkortet gudstjeneste med dåben i centrum. Tilmelding senest den 3.11.2023 til præsten eller kirketjeneren.

Taizégudstjeneste

Den 12. november - kom og oplev den stemningsfulde kirke, kun oplyst af levende lys, og syng med på de smukke meditative sange.

Meditationsgudstjenester

Tirsdag den 10. oktober afholder Theresia Treschow Kühl den første af efterårets/vintrens meditationsgudstjenester, som tager udgangspunkt i den spansk katolske nonne, Teresa af Avilas tanker og virke. Teresa af Avila var en af den katolske kirkes store reformatorer. Hun levede fra 1515 til 1582.

Adventskomsammen

Traditionen tro afholder menighedsrådet adventskomsammen. **Fredag den 1. december**, hvor vi starter i kirken kl. 14.00 med en kort gudstjeneste som Kirsten selvfølgelig står for. Efter gudstjenesten er der kaffebord og hyggeligt samvær i aulaen på Varnæs skole. Vi skal selvfølgelig have rørt sangstemmerne, og måske får vi en lille julehistorie – hvem ved. Vi håber på godt fremmøde, og vi glæder os til at mødes med jer.

Familiegudstjeneste

Søndag den 3. december synger vi julen ind og gør ekstra plads til sang og musik i denne gudstjeneste. Salmer både for børn og voksne.

Gudstjenester

Oktober:

- 01. oktober kl. 09.00 - *Anne-Mette Damkjær Larsen*
- 08. oktober kl. 10.00 - *Kirsten Pedersen*
- 15. oktober kl. 09.30 - *Theresia Treschow-Kühl*
- 22. oktober kl. 09.30 - *Theresia Treschow-Kühl*
- 29. oktober kl. 10.00 - *Kirsten Pedersen*

November:

- 05. november kl. 10.00 - *Alle Helgen*
- *Kirsten Pedersen (se omtale)*
- 12. november kl. 19.00 - *Taizégudstjeneste*
- *Christiane, Hauke og Anne Mette*
- 18. november - *Lørdagsdåb* - *Kirsten Pedersen (se omtale)*
- 19. november kl. 09.30 - *Theresia Treschow-Kühl*
- 26. november kl. 11.00 - *Kirsten Pedersen*

December:

- 01. december kl. 14.00 - *Adventskomsammen i kirken*
- *Kirsten Pedersen (Se omtale)*
- 03. december kl. 10.00 - *Musikgudstjeneste*
- *Familiegudstjeneste - Kirsten Pedersen og Anne Mette*

Gudstjenester på Bovrup plejecenter:

- 12. oktober Gudstjeneste - *Kirsten Pedersen*
- 23. november Gudstjeneste - *Kirsten Pedersen*

Meditations gudstjenester:

- 10. oktober kl. 17.00 - *Meditationsgudstjeneste*
- *Theresia Treschow-Kühl*
- 14. november kl. 17.00 - *Meditationsgudstjeneste*
- *Theresia Treschow-Kühl*

VARNÆS SOGNS KIRKEBLAD

UDGIVET AF MENIGHEDSRÅDET
REG.NR.: 8060 KONTO NR.: 1076856

REDAKTION: Sten Kruse, Ann Nissen,
Anne Marie Laier, Kirsten Pedersen

Tryk: Grafisk Arbejde - www.grafisk-arbejde.dk

Find Varnæs Kirke på:
www.varnaeskirke.dk eller Varnæs Kirke

OBS: alle angivelser af datoer og arrangementer med forbehold

Nyt fra menighedsrådet

Sogneudflugten

Vi er i menighedsrådet ved et par lejligheder blevet spurgt, om der ikke er planlagt sogneudflugt i år. Er det fordi, alle pengene er brugt på renovering af præstegård? - er et af de spørgsmål, vi har fået, men det kan vi bestemt svare nej til. Det har simpelthen været et spørgsmål om tid og mulighed for planlægning. Vinteren og første del af foråret var præget af usikkerhed om præstesituationen, og da vi var så heldige, at vi kunne ansætte Kirsten som præst i starten af april, var der jo en masse ting, der skulle styr på, og i den forbindelse prioriterede vi ikke udflugten.

Nu er der styr på det meste, og Kirsten er kommet rigtig godt i gang. Vi har derfor besluttet at lave en sen-sogneudflugt i oktober måned. Vi har ikke alle detaljer på plads på nuværende tidspunkt, men I kan alle sætte X i kalenderen **fredag den 27. oktober**. Yderligere information kommer på Facebook, vores hjemmeside og på opslag. Vi håber, at mange vil deltage, selv om det er på et andet tidspunkt en sædvanligt.

Budget

Som det sker hvert år, blev der i august måned afholdt budget samråd for alle sogne i Aabenraa provsti. Det er et møde, hvor provstiudvalget fremlægger deres forslag til, hvordan ligningsmidlerne for 2024 skal fordeles. Varnæs sogns andel blev en fremskrivning af beløb, som vi også fik til driften i indeværende år, nemlig ca. 1,6 mio. kr. Desuden fik vi bevilliget en ekstra ligning på ca. 3,9 mio. kr. til anlæg. Uden at det bliver alt for teknisk betyder det, at det lån vi har optaget i Haderslev stift, kan tilbagebetales allerede næste år.

Renovering

I det seneste nummer af Kirkebladet skrev jeg, at renoveringen var godt i gang, som det fremgår af billederne – men der var ingen billeder. Det råder jeg bod på denne gang med en lille billedserie, som viser, hvad der er sket indtil nu. Ud over det som kan ses på billederne, udgravning og reetablering af gulve, er de fleste af vindueskarmene nu afrenset for gammel maling og selve vinduesrammerne er nedtaget og sendt til bearbejdning hos snedker og maler. Totalt set følger håndværkerne den lagte plan, så vi regner stadig med, at Kirsten og Jens kan flytte ind inden jul.

KONTAKT

Sognepræst: Kirsten Pedersen · Tlf.: 21 48 99 80

Mail: kip@km.dk · Præsten træffes ikke mandag.

Graver: Else Stie Kuhlmann · Tlf.: 42 19 86 74

Organist: Anne-Mette Karstoft · Tlf.: 28 89 38 87

Mail: amp.karstoft@googlemail.com

Menighedsrådsformand: Anne Marie Laier
Tlf.: 29 42 77 24 · Mail: hapa@post11.tele.dk

Kirkeværge: Rolf Thiesen · Tlf.: 40 17 16 65
Mail: rolfthiesen@gmail.com

Kirkegårdskontoret: Tlf.: 20 58 31 62
Mail: varnaes-kirke@mail.dk

Sommerfesten i Præstegårdshaven

Traditionen tro er der igen i år blevet holdt en stemningsfuld og velbesøgt sommerfest i præstegårdshaven. Der var pyntet fint op med solsikkebuketter og farverige sensommerblomster. Heldigvis var vejrguderne også med os denne gang, selv om solen ikke rigtig kom frem i år. Anne Marie og Kirsten bød velkommen, og snart var der en livlig trafik om til to store og meget varme grill. Der kunne hentes forskellige salater og brød, og snart kunne vi nyde mad og hyggeligt samvær ved de forskellige borde. Kirsten gik rundt og fik en lille snak med de fremmødte. Underholdning skal der til – og det var der også tænkt på, idet Rune Heilesen på bedste vis lige fra starten underholdt med guitarspil og sang. Der blev også sunget et par danske sommersange som fællessange. Under kaffen fik vi en besøg af ”Ballonmanden”, som fremtryllede mange forskellige kunstværker med balloner i alle farver. Et par små, gemtlyge historier fik han også lejlighed til at fortælle. En lidt længere fortælling om lokalbefolkningen i Varnæs blev oplæst af Sten Kruse. Det var pastor Schrøder, tidligere sognepræst ved Varnæs kirke, som var for-

fatteren. Det var ikke helt mørkt endnu, da festen sluttede med fællessangen ”Du, som har tændt millioner af stjerner” – og med en god oplevelse af fællesskab og samvær kunne vi forlade haven.

Tak til alle de frivillige, som altid er klar til at yde en ekstra indsats.

Ann Nissen

Efterlysning

Eftersom Gurli og Flemming Olsen er flyttet fra Bovrup, mangler vi en, som kunne tænke sig at overtage den Kirkeblad/Bladet rute, som de har varetaget i mange år.

For yderligere oplysninger kontakt venligst Sten Kruse - Tlf.: 30 96 16 06.

Den årlige Basar i Varnæs

Den bliver afholdt søndag den 26. november kl. 14.00-16.00. Overskuddet går til almen nyttige, lokale formål. Har du ønske om at få del i overskuddet, så send et par ord om formålet til gretheaxelgaard@gmail.com, og så vil vi i gruppen fordele midlerne.

KIRKEN I LANDSKABET

KUNSTEN I KIRKEN

Kirkebesøg og foredragsaften i Varnæs Kirke i august

Varnæs Menighedsråd kunne tirsdag den 29. august invitere til en lidt anderledes foredragsaften med ikke mindre end fire forskellige foredragsholdere, som hver fra deres faglige synsvinkel formidlede særdeles interessant viden om vores middelalderkirke i Varnæs. Aftenen var for alle med interesse for landskab, historie, kunst og kirker.

Der indfandt sig godt hundrede interesserede deltagere i kirken, som efter en kort indledning ved tidligere biskop, Karsten Nissen, startede aftenen med at synge en fællessalme. Forsamlingen fik herefter en kort orientering om kirkelivet i dag med tilbud om meditationsgudstjenester og Taizèandagter. Kirkerummet har vist sig også at være meget velegnet til sådanne aktiviteter, hvor man finder ro og stilhed også i hverdagen. Arkæolog ved Museum Sønderjylland, Lennart Madsen, holdt sit foredrag om landskab og kirkebygning uden for i den stille sensommeraften. Vi bevægede os hele vejen rundt om kirken og fik åbnet øjnene for en masse interessante detaljer, som fortæller spænden-

de historie om bygningen af Varnæs Kirke beliggende på en bakketop. Mens vi stod på nordsiden af kirken, ringede kirkeklokkerne solen ned. Klokketårnet er bygget som et tårn med hjørnestolper uden en stolpe i midten, som kaldes ”kongen”. Mange kirker i det sydlige Danmark har fritstående klokkehus.

Inde i kirken havde den næste foredragsholder, Bente Sonne, fokus på kirkens smukke, sengotiske altertavle og Hanne Vedels vævede altertæppe, knæfald (1978) og alterdug (2011), som alle tre er enkelt og diskret tilpasset kirkens øvrige farver. Hanne Vedel har udsmykket mange sønderjyske kirker på smukkeste vis. Aabenraa maleren, Jes Jessen, har i 1790 udsmykket alterbordet med et nadverbillede og rokokoinspirerede blomsterdekorationer på orgelpulpituret. På alterbordet kunne de tilstedeværende beundre den nyistandsatte alterkalk. Varnæs Salmebogen udgivet i 1707 af pastor Ægidius og baggrunden for, at man anvendte salmebogen i 150 år i Varnæs blev gennemgået af historiker Lars Henningsen. Det var noget nyt i 17hundredetallet at kunne synge danske

salmer og anvende en salmebog. Man var vant til at synge salmerne udenad og på tysk. I skabet i våbenhuset findes en meget fin førsteudgave af Varnæssalmebogen.

Karsten Nissen, tidligere biskop i Viborg Domkirke, kunne som sidste foredragsholder fortælle om salmesangens udvikling med de mange forskellige salmebøger, der kom i anvendelse, indtil vi fik "Den danske Salmebog" i 1956. Fortællingen blev krydret med en lille anekdote på sønderjysk. Vi fik også en fin sammenligning mellem altertavlen i Viborg Domkirke malet af Joakim Skovgaard og den middelalderlige altertavle i Varnæs. Tak for et stort engagement både fra de medvirkende foredragsholdere og ikke mindst de mange interesserede deltagere. Også tak til ansatte og menighedsråd for en velforberedt aften.

Varnæs menighedsråd siger mange tak til de 2 initiativtagere Kirsten Krog og Ann Nissen, som har lagt et meget stort arbejde i at få denne fantastiske aften til at lykkes. Som det fremgår af Anns fine beskrivelse ovenfor, var det et meget vellykket og velbesøgt arrangement. Stor cadeau til Ann og Kirsten for at løfte denne række af arrangementer, som omfatter 12 kirker i Aabenraa provsti.

Høstgudstjeneste

Søndag den 10. september kl. 14.00 var der høstgudstjeneste i Varnæs Kirke.

Kirken var som altid pyntet rigtig flot, og allerede ved indgangen blev vi mødt med flotte dekorationer. Den ældste årgang fra børnehaven, elever fra 0. og 1. klasse samt børnekoret sørgede for at de medbragte høstgaver blev båret ind.

Efter en fin gudstjeneste med de kendte høstsalmer blev der afholdt auktion over de medbragte blomster, dekorationer, marmelade, majs, fuglene m.m. Der var stor købelyst og vi kunne melde alt udsolgt inden kirkekaffen kunne indtages. Menighedsrådet siger tak til alle for fremmøde og købelyst.

Efterår på kirkegården

Efter en god sommer, der var meget vekslende med sol og regn, er vi endelig i gang med hækklipningen. Der er ryddet op bag ved gravstene, og alle krukker og kurve er sat ned til graverhuset. Her er I velkommen til at hente

det, I gerne vil beholde. Det står der indtil uge 43, hvor vi starter på grandækningen. Igen i år bliver grandækningen lavet på net og lagt ud på gravstederne. Det har den fordel, at selvom det skulle blæse kraftigt, bliver det for det meste liggende. Det kunne der godt være problemer med før i tiden.

Alle er velkomne til at hente æbler og pærer ved graverhuset. Der er masser af nedfaldsfrugt fra august til december. Passer I godt på vores gamle træer, er I også velkomne til at plukke nogen.

Kirkegårdens personale ønsker alle et dejligt efterår.

Vi ønsker tillykke til lille Emma og hendes familie. Emma blev døbt den 25. juni 2023 i Varnæs Kirke.

Fremover vil vi bringe billeder af nygifte og døbte i Varnæs Kirke efterhånden som vi modtager billeder og tilladelser fra brudeparrene og forældre.

Tillykke til Michelle og Kenneth Grantland Viet i Varnæs Kirke den 26. august 2023